

Přednáška

o Svaté zemi a Svatém světle

Druhá z řady paschálních přednášek

Opět v neděli, konkrétně 13. května 2018, kdy jsme spolu se svatou Církví prožívali evangelní události zázračného uzdravení slepého, jsme se v odpoledních hodinách shromáždili v prostorách naší farnosti, tentokrát v menším, ale usnášeníschopném počtu, abychom přítomným posluchačům přednesli krátkou přednášku o Svaté zemi, její historii, ale předně o křesťanských posvátných místech, která jsou stále ještě předmětem velkého zájmu a posvátné touhy mnoha věřících. Možná jako kdysi, když do Svaté země putovala poutnice Egérie ze španělského nebo jihofrancouzského kraje a prošla na své cestě v letech 385-390 po Kr. Palestinou, Egyptem, Sinají, východním Jordánem a Sýrií. Jen v Jeruzalémě strávila dlouhé 3 roky. A z její cesty se nám dochovalo vyličení vlastních zážitků ([Peregrinatio](#) Aetheriae-Egeriae).

Druhá v řadě popaschálních přednášek nesla název „Svatá země“, nicméně mohla by být právem doplněna o podtitul „Svaté světlo Kristova vzkříšení na Božím hrobu“.

Přednášejícími byli i tentokrát otec **Jozef Fejsak** a bratr **Michal Dvořáček**.

Po krátké rozmluvě s přítomnými, opět novými v jejich složení, započal nejprve otec Jozef se systematickým výčtem hlavních částí Svaté země, dotkl se dávné historie, některých zajímavostí jako např. statutu Východního Jeruzaléma, resp. jeho anektování Izraelem v době tzv. Šestidenní války v r. 1967, ale rovněž souvislostí s tzv. „Statutem quo“, který ve Svaté zemi panuje mezi jednotlivými křesťanskými denominacemi od 19. století.

Právě Chrám Vzkříšení, vůbec nejvýznamnější a nejstarší původní křesťanská památka ze 4. století, která i ve svých dnešních prostorech zahrnuje ty nejcennější křesťanské svatyně včetně Kaple Božího hrobu (Kuvuklie), Golgoty, místa nalezení svatého Kříže a mnohé další, vzbuzuje často nejsilnější vášně a každý pohyb a úkon je zde bedlivě strážěn a chráněn tou či onou křesťanskou církví (převážně pravoslavnými, římskými katolíky, Armény a Syřany).

Odvěkými strážci „Svatých míst“ jsou nicméně tzv. „Významní“, jak se říká dnešnímu Bratrstvu Božího hrobu: mnichům Jeruzalémského patriarchátu, kteří od nepaměti stráží posvátná místa ve Svaté zemi a svědčí o Kristově vzkříšení svou neustálou službou Bohu.

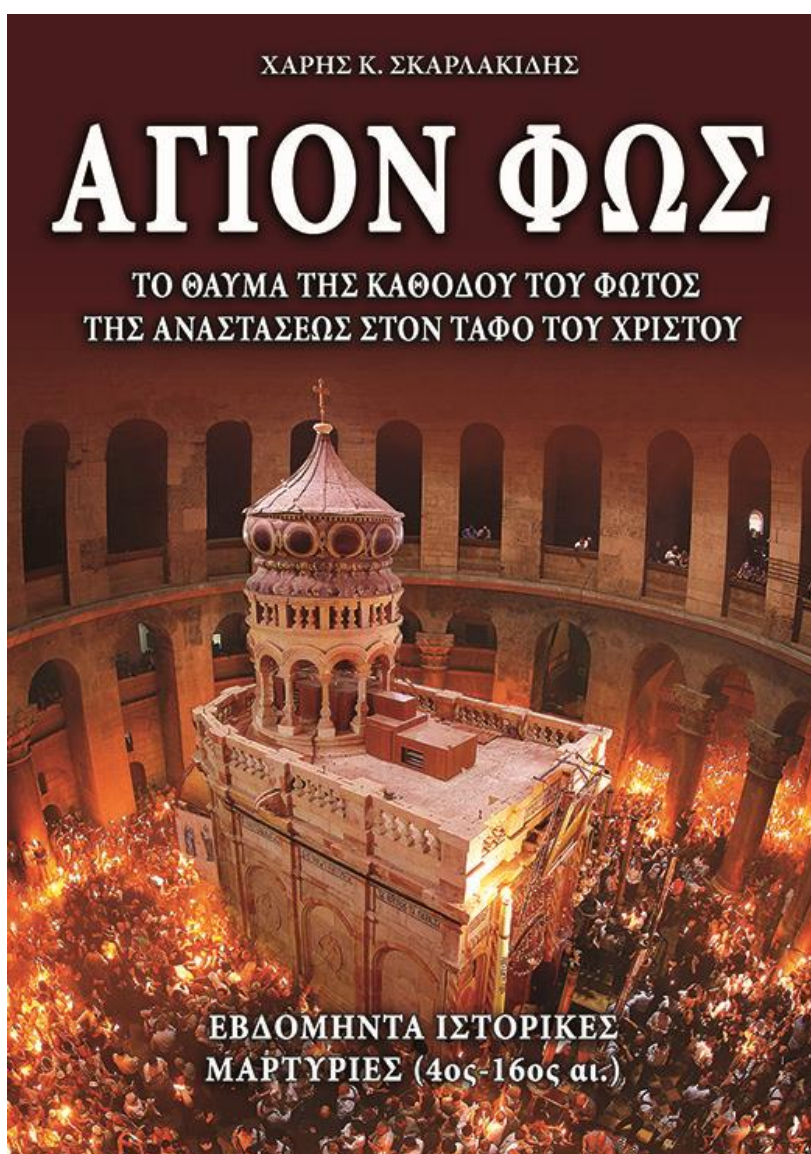
Něco jiného je však vlastnictví a užívání celého chrámu, a to je dnes již společné - pravoslavné, římskokatolické a arménské, avšak různé části mají přesně určeného vlastníka, a to podle *Statutu quo* z roku 1852. Tak pouze kaple Ježíšova hrobu spolu s rotundou kolem něj (Anastasis) je společná, zatímco jednotlivá společenství mají vyhrazené okolní prostory. Hlavní loď chrámu z křížácké doby patří řeckým pravoslavným (Jeruzalémskému patriarchátu), kdežto oltář svaté Marie Magdaleny s okolním prostorem, jakož i kaple Zvěstování Panny Marie patří římským katolíkům. Golgota (čili Kalvárie) je rozdělená na dva téměř stejné díly, katolický a pravoslavný. Ze dvou krypt je jedna arménská a druhá, zasvěcená Nalezení svatého Kříže, katolická. I v prostorech, které jsou vlastnictvím jedné církve, má jiná církev právo sloužit svou liturgií. Zvláštní předpisy platí na velké svátky, zvláště půst, Velký pátek a Vzkříšení.

Otec Jozef, který byl ve Svaté zemi více než čtyřicetkrát a osobně viděl a navštívil všechny významné památky spjaté s životem, smrtí a vzkříšením našeho Spasitele, je přirozeně tím nejpovolanějším vypravěčem a poutníkem, který vypráví a svědčí o blahodatné síle svatých míst, které nadále žijí svým pokorným svědectvím o Kristově vzkříšení.

Přičemž každá pouť do Svaté země s sebou přináší i nějaké podivuhodné zážitky, příchod nových členů Církve, nově přistoupiivších ke „svatému osvětlení“ (křtu) ať již v Jordánu anebo zde u nás v Brně, a konečně i vzpomínky

na „viděné“ a „prožité“, jež se hluboko vrývají do paměti a srdcí věřících svou ničím nerasmazatelnou vzpomínkou.

Poté si vzal slovo bratr Michal, který s sebou přinesl také některé současné publikace v cizích jazycích, pojednávajících jak o Svaté zemi, tak o zázraku Svatého světla. Díky svým dosavadním překladům nashromáždil dostatečné množství materiálu o historii a současnosti tohoto podivuhodného obřadu, při němž na Kristův hrob schází, ale rovněž z něho samotného vychází nestvořené Boží světlo, které postupně mění svůj charakter, proměňuje se z neviditelného na viditelné světlo (oheň) a které po celý další rok naplňuje věřící radostí ze vzkříšení a nadějí na věčný život v nebeských příbytcích.

Je neuvěřitelně fascinující pozorovat vývoj tohoto obřadu napříč staletími a uvědomovat si důležitost a klíčové postavení pravoslavných duchovních a věřících, bez jejichž přítomnosti a modlitby Hospodin svou „blahodat“ nikdy neseslal.

Posvátný obřad Svatého světla vždy byl a dodnes zůstává nejvýznamnější náboženskou událostí Východní Pravoslavné Církve. Zejména kvůli tomuto obřadu se do Jeruzaléma sbíhají každým rokem na svátek Velikonoc tisíce věřících ze všech pravoslavných zemí.

Až do první poloviny 13. století jednotný křesťanský svět slavil tento zázrak a uznával jeho platnost.

Nehledě na rozkol křesťanské Církve na Východní a Západní, k němuž došlo v roce 1054, Římskokatolická církev i nadále uznávala autenticitu tohoto zázraku a její zástupci se zcela oficiálně účastnili tohoto obřadu.

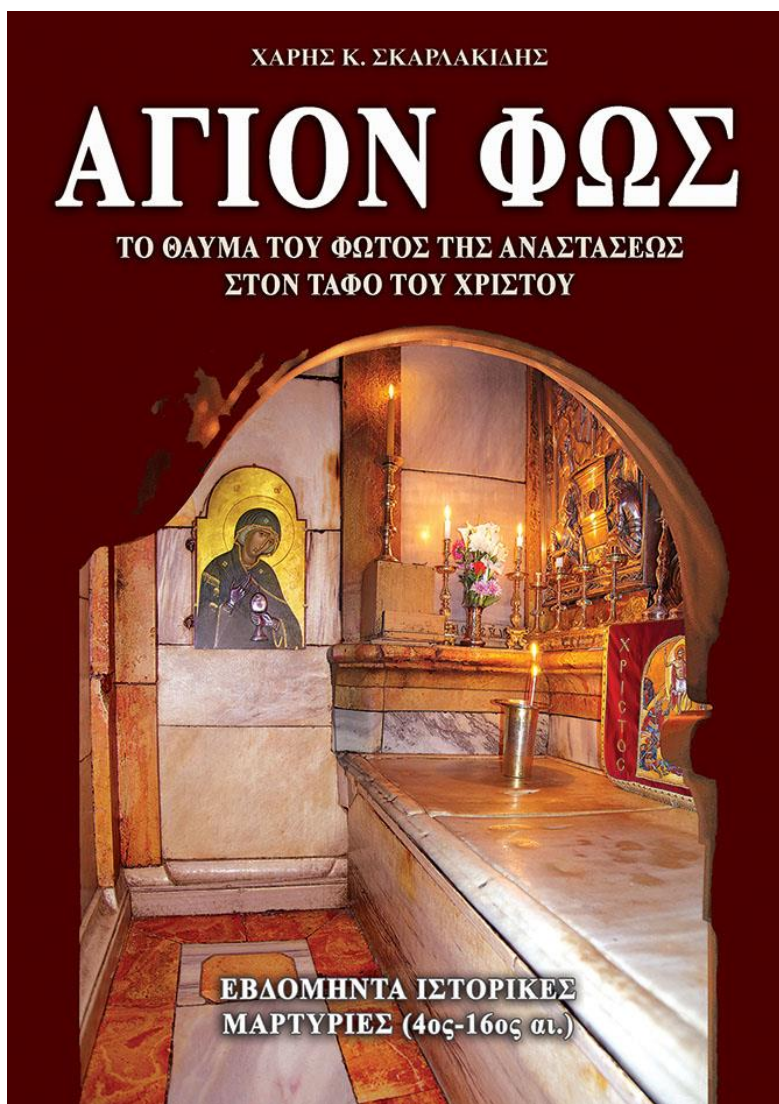
Tento stav trval až do roku 1238, kdy papež Řehoř IX zcela náhle a bez jakýchkoli zdůvodnění prohlásil prostřednictvím zvláštního nařízení tento zázrak za neplatný a zakázal latinskému kléru, aby se jeho obřadu účastnil.

Od těch dob se posvátný obřad zachovává výlučně v lůně Východní Pravoslavné Církve.

Římskokatolická církev se ve své podstatě tímto aktem vzdálila od zázraku, ale současně i obřadu, v němž latinští kněží nikdy nesehrávali vedoucí roli.

Od starobylých dob totiž samotný obřad vedl řecký biskup (a později sám patriarcha) jeruzalémský, stejně tak i jazyk, jenž byl užíván, byl výlučně řecký.

Zázrak sestoupení Svatého světla v chrámu Vzkříšení neboli chrámu Svatého hrobu, jak je toto místo též nazýváno, každou Velkou sobotu v roce je velkolepá událost, jíž je věnována obzvláštní úcta a jež se opakuje po více než jedno tisíciletí.

Souběžně s touto Aktualitou přineseme další příspěvek o hlavních fázích tohoto obřadu a svědectví Charise Skarlakidise, který je očitým svědkem scházení Svatého světla na Kristův hrob po více než posledních deset let.

Sledujte webové stránky naší farnosti: <http://pravoslavbrno.cz/>.

Odkazy:

Na zveřejněné články o Svatém světle na pravoslavném webu PCO

<http://pravoslavbrno.cz/uncategorized/schazeni-blahodatneho-ohne-v-jeruzaleme/>

<http://pravoslavbrno.cz/pouceni/homilie/ocity-svedek-zazraku-svateho-svetla-ktery-vyznal-pravoslavnou-viru/>

Příloha:

1) Pozvánka na další přednášky pro paschální období

Pravoslavná církevní obec v Brně
při chrámu sv. Václava, knížete českého,
si Vás dovoluje pozvat na cyklus přednášek na téma

„Paschální besedy a čtení“

Uvedení do duchovního života – Teoretické a praktické příklady svatosti

Téma přednášky:

Svatá Hora Athos (29. dubna)

- Místo setkání s teologickou zkušeností (společenský přínos mnišství)
- Duchovní provázanost mnišství a manželství
- Praktické zkušenosti z poutí na Svatou Horu Athos

Svatá Země (13. května)

- Návštěva posvátných míst očima pravoslavného poutníka

Svatá Hora Sinaj a Monastýr sv. Kateřiny (3. června)

- Zápisky z poutní cesty k duchovní oáze uprostřed pouště

Přednášející:

Otec prot. Mgr. Jozef Fejsak, duchovní správce farnosti

a Michal Dvořáček, doktor teologie

Kdy: vždy v neděli od 17:00

Kde: v prostorách Svatováclavské hudební školy na Úvozu 62

Těšíme se na Vaši účast!

